

Kukkiava vallankumous

Dodolaiset pystyttivät hyötypuutarhan Pasilaan.

SALAATTIA, PERUNAA, porkkanaa, yrttejä. Kaikkea tätä voi kasvat-
taa omalla ta-
kapihalla. Mut-
ta entä jos omaa
takapihaa ei ole?

Sitten voi ottaa haltuun yhteistä tilaa ja pystyttää viljelypalstan siihen. Tila voi olla kerrostalon katto, yhteisparveke tai hylätty maa-alue.

Suomalaisen ympäristöjärjestö Dodon aktiivit pystyttivät omansa joutomaalle Helsingin Pasilan Veturitalleille. Heille *guerilla gardening* ei ole pelkkää kadunkulmien ja liikenneympyröiden kaunistusta. Tarkoituksena on hyödyntää viljelystila-

ruuantuotannolle.

"Ruokaa on aina tuotettu kaupungeissa erityisesti kriisiaikoina. Arkistoista löytyy kuvia, kuinka sota-aikana Senaatintorilla on viljelty perunaa ja Pietarissa kirkon edustalla on ollut kaalimaa. Ilmastonmuutoksen myötä alkaa hätätila jälleen olla päällä, kun ravinnon tuotannosta ja koko elinkaaresta on tullut yksi globaaleista ympäristöongelmien aiheuttajista", Kirmo Kivelä sanoo.

Dodolaisten puutarha on pystytetty paikalle, josta sen näkee junista. Tarkoituksena on herättää huomiota ja luoda uusia käytäntöjä ruuanviljelylle.

"Me saatiin perheen kanssa just kaupungin viljelypalsta, mutta nii-

hin on kyllä tosi pitkät jonot", Kivelä lisää.

URBAANIN VILJELYN pitäisikin tulla luomutuotanto lähelle kuluttajia ja mahdolliseksi kaikille. Pasilassa ruuan turvallisuudesta ollaan tarkkana. Ratapihan maa ei ole turvalisinta mahdollista, niinpä viljelylavat ovat irrallaan maasta. Lisäksi sadon turvallisuus tarkastetaan mitauksin.

Dodon viljelypalstan multa on saatu lahjoituksena Helsingin Vedeltä, ihmisjätökset on kompostoitu turvallisiksi. Opastusta puutarhan hoitoon he saivat Hyötykasviyhdistykseltä.

Taimella oleviin kasviksiin on

käynyt tutustumassa edellisenä yönä ilmeisesti pupu, joka onneksi ei ole tehnyt kovin pahoja vaurioita. Maistan salaatinlehteä, se on juuri niin rapea ja maukas kuin vaan hyvä salaatti voi olla.

"Jaoimme Maaailma kylässä -ta-
pahtumassa ihmisille härkäpapuja ja herneitä viljeltäväksi", Tea Tönnö-
v kertoo. Hän toimii Dodon riveissä Tu-
russa, jossa ei vielä ole saatu yhtä isoa
palstaa pystytettyä. Heillä on Kirja-
kahvilan lähellä Vanhalla Suurtorilla
muutamia taimia, jotka he olivat saa-
neet lahjoituksina. Pasilan palstalla
asiat ovat sujuneet jouhevasti juuri
sen ansiosta, että lahjoituksia on tul-
lut paljon ja innokasta väkeä on riit-
tänyt hoitamaan palstaa.

Dodon tarkoituksena on kiinnit-
tää huomiota myös kaupunki- ja
asuntosuunnitteluun. New Yorkissa
on puuhattu taloa, jossa viljelymah-
dollisuudet on huomioitu jo talon ra-
kennusvaiheessa. Mielikuvituksel-
lisimmissa hankkeissa visioidaan
viljelykelpoisista pilvenpiirtäjistä.
Netistä luettavaa löytyy hakusanoil-
la *vertical farming*.

"Tässä ainakin on yksi vihersormi
pystyssä keskellä Keski-Pasilan kaa-
voitus suunnitelmia", Kivelä nauraa.

HANNELE HUHTALA

<http://globaalipiknik.wordpress.com>
Megapolis 2024 – Hyvän ruoan kaupun-
git -festivaali 26.9. Helsingin Vanhalla.

Klaus Welp

PUUTARHA-AKTIVISMIA. Tea Tönnö-
v ja Kirmo
Kivelä esittelevät Helsingissä Keski-Pasilan
sissipuutarhaa.

LONTOO LONTOO

LONTOON YÖSSÄ tapahtuu kummia.

Pimeyden laskeutuessa joukko tummia hahmoja kumisaappaineen ja lapioiden hyökkää rikkaruohojen valtaaman maapalan kimppuun, ja kas, aamun valjetessa rumiluksen tilalla onkin silmiä hivelevä kukkaistutus.

Keitä ovatkaan nämä urbaanit hortonomit?

NÄMÄ LAPIOSANKARIT ovat osa kasvavaa globaalia Guerrilla Gardening-liikettä, ja näitä guerrilloja löytyy lähes jokaisesta maailmankolkasta Yhdysvalloista Uuteen-Seelantiin. Liike on saanut Britanniaassa niin opiskelijat kuin eläkeläisetkin kuokkimaan joutomaita.

Saarivaltio on täynnä roskaisia radanvarsia, ankeita parkkipaikoja ja risukkomaisia takapihoja. Näitä epäesteettisiä maaplänttejä suoran toiminnan ympäristöaktivistit haluavat kaunistaa. Lupia kyselemättä.

Periaatteessa kyseinen tonkiminen on Britanniaassa rikos. Yleistä maata ei niin vain mennä kaivelemaan. Siksi siemenssitt iskevätkin yleensä öisin, mutta urheimmat istuttelevat päivisin, jolloin näkyvyyttä liikkeen toiminnalle saadaan lisää. Etuna päiväiskuissa ovat myös hyväntahtoisten ihmisten kiikutamat ilmaiset siemenet, taimet ja teekupposet!

Yleensä virkavalta suhtautuu näihin tulppaaniguerrilloihin ymmärtäväisesti. Maailmassa on suurempiakin rikoksia kuin roskien kerääminen ja kukkien

istutus. Kunnanisätkin ovat tyytyväisiä, kun kaupunkikuva muuttuu ruusuiseksi ilman kustannuksia.

Lama kurittaa Brittein saaria, ja yöötä kiristetään taas yhtä reikää tiukemmalle. Säästövinkit ovat kunniaa, joten kasvimaidenkin suosio on noussut huikeasti. Halutuimmilla alueilla jonotuslistat voivat olla jopa vuosien mittaisia.

Tässäkin asiassa guerrillat tulevat apuun. Kaupunkien keskustoissa keski-

tytään yleensä kukkaistutuksiin, mutta suuremmille, puhtaimmille alueille istutetaan muun muassa marjapensaita, perunoita, salaattia, porkkanoita, kaaleja ja sipuleita kaikkien iloksi.

GUERRILLA GARDENING-liikkeen katsotaan alkaneen New Yorkista 1970-luvulla, mutta jos mennään historian syville juurille, niin Britanniaassa oli jo 1600-luvulla idealistisia maanviljelijöitä, joiden mielestä maa kuului kaikille,

ei pelkästään rikkaille. Nämä niin kutsutut diggersit olivat agraari-anarkisteja, joiden päämääränä oli jyrätä hallitsevan luokan maanomistajat ja muodostaa tasa-arvoisia maanviljelysyhteisöjä. Siivertiset kuitenkin näkivät punaista ja mokomat luokkayhteiskunnan vastustajat nitistettiin.

Britanniaassa guerrilla-liikkeen johtohahmoja on entinen mainosmies ja maalaispoika Richard Reynolds. Hän on myös kirjoittanut kirjan *On Guerrilla Gar-*

dening.

”Päävihollisemme ovat laiminlyönti ja välinpitämättömyys”, Reynolds kertoo. ”Suurkaupungit ovat täynnä aivan käyttämättömiä alueita. On sulaa hulluutta, jos maata ei käytetä hyödyksi. Myös suora toiminta kiehtoo. Emme kysele lupia. Joskus poliisit hätistelevät meidät pois, mutta tulemme aina takaisin!”

”Kun muutin kerrostaloon Lontoossa, siellä ei ollut lähelläkään puutarhaa, mutta joutomaata oli yllin kyllin, joten päätin tehdä oman cityplantaasin, josta tuli todella hieno. Se on ollut esillä monessa lehdessäkin”, hän hehkuttaa.

”MEIDÄN GUERRILLOJEN taktiikka on anarkistinen ja asenne vallankumouksellinen, mutta päämääränä on yksinkertaisesti tehdä rumasta kaunista ja tuottaa iloa. Ja yllättäen! On jännittävää huomata kasvillisuutta siellä missä sitä ei normaalisti näe”, Reynolds nauraa.

”Emme sotke seiniä graffiteilla, vaan koristamme asfalttiviidakkoa toisin tavoin. Niin sanotun siemenpommin heittäminen auton- tai junan ikkunasta toimii oivallisesti.”

”Mikä parasta, olen saanut naapurini innostumaan kaupunkipuutarhoihin!”

Vandalismia parhaimmillaan!

KATARINA BOIJER

www.guerrillagardening.org

